

In dit artikel zoomt vakblad Fieldmanager in op belangrijke vragen en antwoorden over het nieuwe duurzaamheidslabel voor kunstgras. De antwoorden zijn gezamenlijk opgesteld namens de Routekaart Verduurzaming Sport door BSNC, NOC*NSF en RVO.

Auteur: Wijnand Meijboom

Vragen en antwoorden over duurzaamheidslabel voor kunstgras

1. Wat is het duurzaamheidslabel?

Een label dat als hulpmiddel inzicht geeft in de duurzaamheid van sportproducten die op de sportproductenlijst staan van het Kwaliteitszorgsysteem (KZS). Het duurzaamheidslabel wordt als eerste toegepast op kunstgras. De hiernavolgende Q&A's hebben betrekking op kunstgras in Nederland.

2. Wat willen de initiatiefnemers met de invoering van het duurzaamheidslabel bereiken?

De ambitie van de Routekaart Verduurzaming Sport (zie kader) in dit project is het versnellen van verduurzaming bij de aanleg of renovatie van kunstgras. Het duurzaamheidslabel kunstgras gaat ervoor zorgen dat gemeenten en andere opdrachtgevers eenvoudig in hun aanbesteding een duurzame keuze kunnen maken op basis van Beste Prijs Kwaliteit Verhouding (BPKV) i.p.v. Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI). Hiermee wordt een grote stap gezet in doelen die 4 jaar geleden ook zijn gecommuniceerd in de Kamerbrief over verduurzaming van kunstgrasvelden.

3. Wat zijn de belangrijkste begrippen bij het duurzaamheidslabel?

- LCA: Levenscyclusanalyse. LCA kwantificeert de milieueffecten in de levenscyclus van het sport product.

- NMD: Nationale Milieu Database. De NMD bevat de milieudata die verkregen is uit een LCA.
- MKI: Milieu Kosten Indicator. MKI is de Nederlandse rekenmethode voor kwantificering van de kosten van de milieueffecten van een product, gebaseerd op een LCA. De MKI als rekenmethode is wettelijk geborgd in Nederland.
- PEF: Product Environmental Footprint. PEF is de Europese rekenmethode voor kwantificering van de kosten van de milieueffecten van een product, gebaseerd op een LCA. PEF is wettelijk (nog) niet geborgd in Europa.
- PEF-cr: PEF Category Rules. Set van regels voor vergelijkbaarheid van producten.

4. Wat is de basis van duurzaamheidslabel nu?

De basis van het duurzaamheidslabel is een waardering van verduurzaming door middel

van de Milieu Kosten Indicator (MKI). De MKI is wettelijk geborgd in Nederland. Zodra de vergelijkbare Europese Product Environmental Footprint (PEF) voor kunstgras wettelijk wordt geformaliseerd, zal deze de basis voor het duurzaamheidslabel worden.

5. Is het duurzaamheidslabel verplicht? Bijvoorbeeld voor leveranciers van producten en/of voor opdrachtgevers in aanbestedingen?

Het label is een verplichting voor alle producten op de sportproductenlijst. Opdrachtgevers zijn vrij in de toepassing hiervan bij aanbestedingen. Daarmee is het label informatief.

6. Hebben kunstgrasfabrikanten voldoende tijd en kennis om hun kunstgrasproducten van een duurzaamheidslabel te laten voorzien?

Met de invoeringstermijn van het duurzaam-

De route naar verduurzaming van de sport

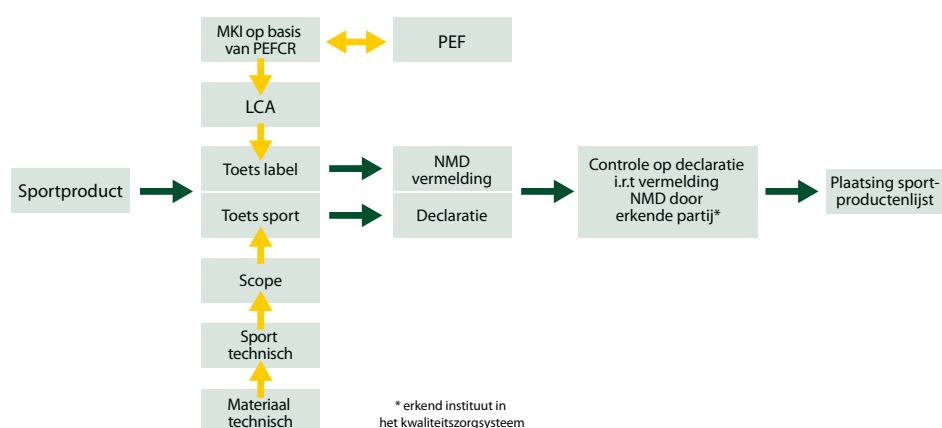
De Routekaart Verduurzaming Sport wil met de sportsector bijdragen aan de wereldwijde klimaatdoelstellingen. De volgende organisaties werken gezamenlijk aan het realiseren van de missie en ambities van deze Routekaart: NOC*NSF, Vereniging Sport en Gemeenten, Branchevereniging Sport en Cultuurtechniek (BSNC), Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS) en het Kenniscentrum Sport en Bewegen. De missie is om in de sportsector in 2030 een CO2-reductie van 49% te realiseren. Het verduurzamen van sportaccommodaties biedt kansen om de sportclubs in Nederland toekomstbestendig te maken.

Meer info: www.duurzamesportsector.nl.

heidslabel is rekening gehouden met de doorlooptijd van de uit te voeren onderzoeken en studies. Dit voorstel is in gezamenlijkheid met de markt vastgesteld. Onder de vlag van de Routekaart Verduurzaming Sport zijn samen met marktpartijen al enkele studies uitgevoerd om kennis op te bouwen en resultaten op te nemen in de Nationale Milieu Database (NMD).

7. Welke concrete stappen moeten de fabrikanten ondernemen?

Voor het opmaken van een label dient eerst, per product, een levenscyclusanalyse (LCA) studie uitgevoerd. Daarna wordt op basis van enkele voor Nederland van toepassing zijnde regels van de PEF Category Rules (PEF-CR) een MKI berekend en wordt het product opgenomen in de NMD als categorie 1 productdata. Daarnaast bestaat de verplichte sporttechnische toetsing in het Kwaliteitszorgsysteem zoals onderstaand schema aangeeft.

8. Hoeveel geld gaat deze operatie de kunstgrasfabrikanten kosten?

Voor de LCA-studie van een product, vervolgens een review van de LCA-data voor opname in NMD, en de licentiekosten voor de NMD zal de fabrikant zo'n 10.000 à 12.000 euro moeten reserveren. Voor opvolgende vergelijkbare producten met dezelfde grondstoffen en globaal hetzelfde productieproces zijn de kosten naar schatting lager: tussen de 4.000 en 5.000 euro.

De baten in aanbestedingen zijn niet direct eenduidig te maken. Echter, door het anders inrichten van aanbestedingstrajecten is er veel in tijd te winnen. Door een eenduidige waardering van de duurzaamheid van een kunstgrasvloer, naast de sporttechnische eisen, kunnen

aanbestedingen eenvoudiger en uniformer worden gemaakt. Het duurzaamheidslabel zorgt voor een eenvoudige check op het duurzaamheidsniveau van een sporttechnisch goedgekeurd product. Omdat deze data getoetst en geborgd zijn, kan elke inkoper en aanbieder dit gebruiken in aanbestedingstrajecten.

9. Wat zijn de belangrijkste beoordelingscriteria om de hoogte van het label te bepalen? Speelt de totale levensduur van een systeem bijvoorbeeld een rol?

Het duurzaamheidslabel is gebaseerd op de totale MKI-waarde van het samengestelde product (shockpad, kunstgras en infill(s)). In de vaststelling van de MKI is naast de LCA, een theoretische standaard levensduur meegenomen als weging. Daarnaast wordt aan de MKI-waarde een negatieve herwaardering toegekend wanneer gebruik wordt gemaakt van NMD-categorie 3 data (generieke data) of polymerisch infill.

10. Hoe verhoudt het Nederlandse duurzaamheidslabel zich t.o.v. het Europese PEF?

Het duurzaamheidslabel is een label dat de duurzaamheid van een sportproduct zoals kunstgras weergeeft. In Nederland en Europa worden verschillende methodes gebruikt om deze duurzaamheid vast te stellen. De PEF is een Europese bepalingmethode voor de duurzaamheid van producten. De MKI is de Nederlandse bepalingmethode. In Nederland is de MKI wettelijk geborgd en dient daarom als basis voor het duurzaamheidslabel. De MKI's worden vastgelegd in de database van de NMD. De Europese PEF voor kunstgras is nog niet wettelijk geborgd.

11. Welke systemen zullen het meest profiteren van de labeling? Infill of non-infill?

Sinds een aantal jaar is duidelijk dat de betaalbaarheid en toekomstbestendigheid van de beschikbare kunstgrassportvelden onder druk staan. Om kunstgras voor de sport nu en in de toekomst te kunnen blijven gebruiken, is het noodzakelijk om ervoor te zorgen dat ze meer en beter kunnen worden gerecycled, om de milieu-impact te verkleinen en om de kunstgrassportvelden multifunctioneel in te zetten, zodat het aantal spellen/ gebruiksuren omhoog gaat. Het duurzaamheidslabel is daarin een grote en belangrijke stap voorwaarts, omdat het inzicht geeft in de duurzaamheid van kunstgras. Dit was eerder niet beschikbaar.

Polymere infill krijgt een negatieve waardering in het label. Omdat de Europese wetgeving voorschrijft dat dit moet worden uitgefaseerd. Het duurzaamheidslabel schrijft niet voor of je infill of non-infill moet gebruiken in het kunstgrassportveld. De milieu-impact van je product bepaalt welke keuze het beste is. Het is aan de producenten om goede producten te blijven ontwikkelen die naast sporttechnische kwaliteit ook een verbeterde duurzame kwaliteit garanderen.

12. Moeten fabrikanten hun systemen elk jaar opnieuw laten labelen of is een verkregen label voor altijd geldig?

Nee. Het labelen vindt plaats op basis van bekende gegevens van kunstgrasproducten die in de openbare NMD staan. Zolang die gegevens gelijk blijven, is het label van het desbetreffende product geldig. De grenswaarde van een label kan wel ieder jaar wijzigen waarbij dit automatisch wordt doorgevoerd voor alle bestaande producten. Hiervoor hoeven geen productgegevens in de NMD aangepast te worden.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!